

zakaj? Boji se, da bi moral v Hrastniku od lakote umreti. Je pač čudno to za „slovenski“ Hrastnik! Ni še eno leto minulo, ko se je v možganih prvaka Roša porodila misel, zahtevati nastavljenje drugega zdravnika. Občina to lahko na stroške nemške industrije stori in je to tudi res storila. Roš je obljuboval dr. Žižku zlate gradove. Ali svoje obljube ni držal, kakor je to že njegova navada. Dr. Žižek dobil je plače 2000 K od občine; kurjavo izfehtal si je pri rudniku in zraka se dobi tukaj zastoj. Ostalo, kar se še tako mimogrede potrebuje, kakor privatno prakso, mesto distriktnega zdravnika itd. mu je ostal Roš seveda dolžan. Vse to je dr. Žižka hudo peklo. Zato menda ne drži več veliko na pravo in v zadnjem času je pričel obiskovati celo nemške gostilne. Sicer ima mož tudi nemško ženo, katera še danes slovensčine ne razume. Tako hoče dr. Žižek torej raje iz pašalika Roša izginiti in se v Trbovlje preseliti. Toliko za danes! Vsevedež.

Sv. Rupert v Slov. gor. Upravništvu Slov. gosp. se je poslala sledeča izjava: „Upravništvu Slov. Gosp. v Mariboru. Sv. Rupert v Slov. gor. 31. oktobra 1909. — Glede zadnjega dopisa v Slov. Gosp. sem primoran resnici na ljubo javiti, da je isti dopis o „cerkveno-konkurenčnem odboru St. Rupertkem“ bil objavljen brez moje vednosti; sploh nimam vzroka napadati našega poprejnega zaslužnega cerkveno-konkurenčnega načelnika Janeza Čučeka, veleposelnika, najmanj pa njegovega sina Jožefa Čuček, učitelja. Cerkveno konkurenčni odbor pri sv. Rupertu v Slov. gor., dne 31. oktobra 1909. Anton Živko m. p., načelnik. Paul Korošec m. p., priča. Felix Čeh m. p., priča.“

Razvanje. Ljubi „Štajerci“! Malo ali menda nič še nisi dobil iz naše Razvanske občine dopisov, če ravno te vsi radi beremo; pa zdaj pri teh razmerah pa te prosimo, da bi nam vse, kar ti bomo pisali, natanko in resno na svetlo dal. Pred nekaterimi meseci so prestavili iz naše Hočke fare sem priljubljenega kaplana gospoda Lovreca in na njegovo mesto smo dobili znanega gospoda Kranjca. To bi nič ne djalo, pa kaj? Za njim se hoče tudi vsiliti v našo ljubo Razvansko občino list „Slovenski gospodar“, boljše rečeno „Slovenski lažnivec“. Vsak napredni Razvančan in Hočan bo to potrdil! Naš pismonoša mora po 2 do 3 krat tebe lažniva v našo vas privlečiti, čeravno smo ga večkrat nazaj poslali, pa nič ne pomaga. Ko se pismonoša enkrat potoži nekemu kmetu, da ima s tem prisiljenecem veliko opravil, mu ta odgovori: v pustu ali fašenku, ko bomo imeli kmetje hiterno, bomo ga do 20 kg na teden potrebovali. V zadnji številki 44. piše nek lažnivec v tem listu čez našega priljubljenega občinskega predstojnika gospoda M. Pakelna tako nesramno laž, da vsakega, kateri to bere in razmere v Razvanju pozna, groza obide. Ti lažnjivi dopisun „Gospodarja“, kdaj je gospod Pukl tem, ki se tožijo, svetoval ali rekel, naj eden drugega obrekujejo ali ozmerjajo? Kdaj je g. Pukl pismonoša Hofferja nagnal podpis pobirati zoper g. Kranjca? Lažnjivi dopisun, odgovori! Nobenemu katehetu, kateri našo otroke pravo kristjansko vero uči, se mu nismo v veropank vtikali; kateri pa v šoli ali med kmeti nemir in politiko oznanjuje, za tega je boljše, da ga ne vidimo in ne poznamo. Dalje, kdo je tisti, ki ni pri volitvi okrajnega šolskega sveta za g. Pakl na glasoval? On pri zborovanju 2. julija je sam vsemu zboru rekel, da ne prevzame več načelstva zavoljo nekaterih šolskih razmer. Tako, ti lažnjivi dopisun „Gospodarja“, to je resnica in ostane resnica, na to se tudi podpisemo vsi napredni kmetje v Razvanju. Naš ljubi g. Pukl pa še naj mnogo leta občeje v naši občini, saj je že mnogim siromakom veliko in veliko dobrega storil, tako tudi občini in šoli. Nad Razvanjem bo kot izgleda vredni predstojnik gotovo nam vedno ostal v spominu. (Sledi 12 podpisov tamšnjih posestnikov).

Sv. Duh v Ločah. Ze zopet se moram vrniti na Vas g. urednik zaradi našega pred. g. župnika Kozelja, ki nam same lepe in vredne stvari v naši ž. tako stari furi prirejuje, da bi za malo pokrtačili. Pustil sem si pripovedati, da so na 15./11. 1909 ednega tukajšnjega jako pridnega gospodarja, ki je prišel k poroki, s tem na sramoto postavili, da ga zaradi ene ma-

lenkosti niso hoteli poročiti. Mi jih pa vprašamo, ali bodo oni tudi s svojim mežnarjem Kolarjem tako ravnali, kadar bo prišel s svojo Nežo Novan, ki si jo je pred kratkim sprivil v sosedno hišo na stanovanje, da se lažje zvečer malo po vasi sprehajata, ali bodo tudi temu vrata pokazali? O ko bi se jim le tudi tam enkrat oči odprle, ker vse druge malenkosti tako dobro vidijo, pred temi pa zaprejo oči. Ali je to kristjansko, ali je to prav, kaj takega še tukaj mi nismo doživeli. Pa mi se bomo trdno na noge postavili in na vsak način temu postopanju konec naredili.

Jesenice. Gorenjsko. Eina velika domišljava reva je kaplan France Kogej, obenem pa tudi ničla, ki ničesar ne pomeni. Vendar je pa to človeče zelo predren in aroganten. Proti vsaki malenkostni uredbi na Savi zabavlja on po šegi starega šnopsarja in misli, da se mi res kaj zmenimo za njegove neumnosti in zabavljivosti. Prav nič, zabavljati zna vsaka šema, tedaj je najbolje da ga popolnoma preziramo! Kaj me briga, če osel riga! To je Kogej sam v Slovincu javno napisal in se tudi podpisal. — Za počt. Člani katoliškega delavskega društva trobijo po Savi, da bi škof Anton Bonaventura Jeglič spisal in izdal ono rudočo famozno knjizico!! — Ako bi človek vedel, da ima samo z norci za opraviti, bi tem lahko nekaj drugega povedal! Čez liberalce naši gospodje vedno udrihajo, posebno imajo na piki liberalce! Pojte se no solit z vašo komedijo, ko bodo volitve, se boste pa na stari pošti z liberalci bratili in pisмено vezali! — Kdo pa še danes takemu švindelnu kaj verjame? Mi gotove ne!!! — Kaj pa je napravil fajmošter Zabukovec, Čebulj, Krivic i. t. d. Ali mislite, da imamo mi tako slabe možgane a la Kogej? —

Novice.

Naš koledar — izšel!

Gotovo bode vse somišljenike in prijatelje razveselila vest, da je „Štajerčevi“ kmetški koledar za leto 1910 že izšel. In lahko rečemo, da jo letošnji koledar v vsakem oziru boljši in večji nego prejšnja dva leta, odkar izhaja. Ves koledar obsega skupno 144 strani, 9 člankov, 11 povestij, 2 pesni, kalendarij, seznamek sejmov, pošne tarife in kolektivne listvice, male vesti ter 12 slik. Vsebina našega letošnjega koledarja obsega to-le: 1. Leto 1910. — 2. Kalendarij. — 3. „V tretje leto“ (uvodne besede). — 4. „Daa plačila“, spisal Karl Linhart (povest iz kmetškega življenja). — 5. „Napredek“, spisal W. Ernst. — 6. „Na grobu Jožefa II.“, pesen, spisal K. L. — 7. „O gnojenju travnikov z umetnimi gnojili“, (gospodarski članek z dvema slikoma). — 8. „Na morju“, pesen, spisal K. L. — 9. „Prebivalstvo zemlje“ (članek z večjo sliko). — 10. „Štefi nagaja“, spisal K. L. — 11. „Vbogi vrabček“, spisal Peter Rosegger. — 12. „Gora in dolina“, spisal A. v. Anerswald, (povest o spokornjem morilcu). — 13. „Resnična povest“, spisala Mary Koch. — 14. „Od vsega največje“ (članek z lepo sliko). — 15. „Usodepolne hlače“, spisal Fr. Lunzer (zabavna povest iz vojaškega življenja). — 16. „Stari konj“, spisal Emil Zola. — 17. „Nekaj o naših poslih“ (gospodarski članek). — 18. „Domači advokat“ (cela vrsta maštrov, kako se delajo razne proučje, ki so navadne v življenju). — 19. „V kmetški suknji smo vsi tovariši“, spisal L. v. d. March (daljša povest). — 20. „Lasni stroški pridelovanja mleka“, spisal dr. P. Schuppli (gospodarski članek o kmetijskem knjigovodstvu). — 21. „Mi z dežele“ (besede, ki jih je izpregovoril nemški katoliški župnik Ziegler). — 22. „Od domače grude“, spisal Anton Gitschtaler. — 23. „Iskal je zlato“, spisal A. A. Naaff. — 24. „Naprej za staro pravdo“, nekaj napredne pridige, spisal „Štajerčevi Pratikar“ (razmotriva v poljudnih besedah pomen in zahteve naprednjakov). — 25. Male vesti. — 26. Poštnine itd. — 27. Seznamek sejmov na Štajerskem in Koroškem. — 28. Inzerati. — Kakor se vidi je vsebina našega koledarja letos izredno bogata. Zato smo morali tudi koledar za celih 16 strani povečati. Tudi lepe slike smo dodali, da vstrežemo vrlim svojim somišljenikom. Čena pa je koledarju ednaka ostala. „Štajerčevi

kmetški koledar za l. 1910“ košta namreč samo 60 vinarjev, s poštnino vred pa 70 vinarjev. Teh 70 vinarjev ali 35 krajerjev izda pač vsakdo lahko za tako veliko, zanimivo, zabavno in poučno knjigo. Kdor vzame 10 koledarjev, dobi enega zastoj. Opozarjamo na to naše zaupnike. . . Tako pošljemo naš koledar tudi letos s trdim zaupanjem v svet, da ga bode ljudstvo v veseljem sprejelo in naprej dajalo. Naročite se, kupujte koledar in agitirajte zanj! Vsi na delo!

Skandal. res grdi in umazani skandal se je zgodil v Ljubljani. Naravno, da v Ljubljani, kajti to mesto, to slavno „središče Slovenije“, postalo je v zadnjem času pravo — gnojišče. Vsi časopisi so polni tega skandala. Kaj se je zgodilo? V Ljubljani imajo škofa, ki semtertja ne ve, kaj dela. Ta škof dr. Tone Bonaventura Jeglič je v gospodarskem oziru že davno dokazal, da res ne ve, kaj dela. Izdal je nerodno velikanske svote denarja in prišel skoraj pod kuratelo. Zdjaj se je temu čudnemu možu dopadlo, da izda malo knjizico za „ženine in neveste“, v kateri se popisuje na najočitnejši način spolsko življenje. Knjizica ima tako pisavo, da jo mi z ozirom na čednost in pravnost niti približno omeniti ne moremo. Ljubljanci so seveda po tej knjizici segali, kakor po frišnih žemljah. In zdaj so nakrat slovenski liberalci svojo „naravnost“ in svojo „moralo“ našli. Pričeli so kričati, da je spisal ljubljanski škof svinjarijo itd. Liberalci so postali nakrat podobni asketom in dervišom, ki vidijo v vsaki ženski smrtni greh. Ali — izdali so tudi sami knjizico, v kateri so ponatisnili največje pikantnosti iz škofovega spisa. In zdaj se razširja obe knjizici med priprostim ljudstvom. In liberalci vprijejo, da so klerikalci napravili veliko „svinjarijo“, klerikalci pa tulijo, da so jo napravili liberalci. . . Po našem mnenju bi se naj ljubljanski škof raje za druge stvari brigal, nego za spolske zadeve, kajti o teh kot duhovnik ne sme in ne more ničesar razumeti. Ako je ženinom in nevestam glede spolskega življenja kaj nasvetovati, potem je to naloga zdravnika in ne škofa. Slovenski liberalci pa po našem mnenju tudi nimajo nobenega vzroka, da bi se delali za moraliste in čisteče. Vraga, mi poznamo to našejmno gospodo in vemo prav dobro, da je v „ih duše pokvarjena. Klerikalci nimajo liberalcem ničesar očitati, ti pa onim ne. — kajti vsi sede na istem gnojišču. Škandal je le, da se hoče od strani teh moralističnih farizejev tudi pošteno ljudstvo zastrupiti in moralno degenerirati.

Kako klerikalci delavcem pomagajo. Klerikalni list „Tiroler Volksbote“ napisal je delavcem sledečo lepo pridigo: „Moj ljubi delavec, pravi tvoj delodajalec ni fabrični posestnik, namreč ljubi Bog, kateremu na ljubo moraš vsako delo izvršiti. Bog je tudi pravi tvoj plačnik, fabrični lastnik pa je le nekaki podružnik božji. Posvetna plača je le nekaki predplaček; glavna svota stoji pri Bogu v kreditu. Pravo plačo si prihrani Bog za življenje na drugem svetu. . . Huhm! To so pač lepi nauki! Klerikalci delajo vedno Boga odgovornega za vse slabosti in vse lumparije tega življenja. Sani pa se nikdar po teh besedah ravnajo. Zakaj pa se pustijo politikujoči duhovniki že na tem svetu plačevati? Naj počakajo, da jim Bog na onem svetu poplača njih malenkostni trud. Zakaj pobirajo že na tem svetu štolnaine in bernjo in darke? Po mnenju te gospode naj bi ljudstvo „v božjo čast“ od lakote umiralo, samo da je njih malha polna. . . Ali delavci so dandanes prepametni, da bi sedli na te limanice!

Slovenska univerza je bila pred par meseci tako rekoč glavna skrb prvakov v naših krajih. Ravno tako so govorili, kakor da bi moralo slovensko ljudstvo brez univerze ali visoke šole kar čez noč izginiti. No, mi smo se tem hujšakem že takrat smejali. Vedeli smo, da je ustanovitev slovenske univerze danes nemogoča in da je ta zahteva z ozirom na dejstva in dane razmere naravnost smešna. Povedali smo tudi že takrat, da nimamo za visoko šolo na Slovenskem prav nobenih predpogojev. Manjka nam znanstvenega slovenskega jezika, manjka nam učnih knjig in učnih oseb. Sploh pa je vprašanje, je-li bi se taka visoka šola tudi obnesla. . . Prvaki so nas takrat grozovito opsovali in so zopet vpili, da smo „nemurji“. Danes pa prihajajo isti pr-

➡ Kdor proda 10 koledarjev, dobi enega zastoj! ➡

vaki sami in priznavajo, da smo mi s svojo okritostno besedo prav imeli. Dr. Korošec je svoj čas sprožil bedasto misel, da naj bi se ustanovila slovenska visoka šola s — hrvaškim učnim jezikom. To je pač na eni strani vrhunec neumnosti, na drugi strani pa jasno priznanje, da je prava slovenska univerza dandanes še nemogoča. Zdaj pa so prišli slovenski liberalci in priznali jasno, da še nimamo slovenskega učnega jezika, da bodo slovenski profesorji še ne znajo v slovenščini poučevati, da naj bi se jih valed tega poslalo na češko univerzo v Prago, kjer da naj bi v slovenščini predavali in se na ta način izurili. . . . Oj ti presneta Babilon! Slovenski študentje na češki univerzi delajo svoje izkušnje v nemškem jeziku. . . . Mi pravimo čisto nakratko: mesto da bi prvaki vedno po Nemcih in drugih narodih udrihali, naj bi svojo kulturo izboljšali. Potem, tekem desetletij, se bode morda o potrebi slovenske univerze govoriti zamoglo!

Iz Spodnje-Štajerskega.

V „Narodnem dnevniku“ dela še vedno znani Vekoslav Spindler svoje politične „saltemortale“. Mi opazujemo to počenjanje nezrelh možicев, ki so prišli v politiko, kakor Pilat v sveto pisano, približno s tistim veseljem, s katerim se opazuje otroke, ki se igrajo „ravbarje in žandarje“. Najbolj smešno pa je pač to, da ne more Spindler svojega veselja skrivati, ako vložil kak prenapetost tožbo proti našemu listu. Spindler bi moral sicer vedeti, da smo doslej skorej v vseh tožbah častno zmagali. In zagotivimo mu, da se tudi prihodnjih tožb ne bojimo. Sicer pa naj Spindler pred lastnim pragom pometa. Saj je šele pred par meseci krožila po časopisju vest, da je mož, če se ne motimo, v 22 slučajih (!) tožen. Seveda, kadar se prvaki med seboj tožarijo, se končno vedno „zglahajo“. Ne vemo, ali se drug drugega bojijo, ali pa velja stara beseda, da vrana vrani ne izkljuje očesa. Pane Spindler, ne vriskaj torej prerano, drugače se bodeš s tem svojim veseljem istotako blamiral, kakor si se svoj čas z znanimi pesni „Fedorova“. Smešno je tudi, ako imenuje Spindler našega urednika „pisača“. Sicer ni „pisač“ biti nobena sramota in Spindlerjeva bankrotna stranka obstoji skoraj iz samih „pisačev“. Ali Spindler se pač s svojimi žurnalističnimi zmagozmaginami ne sme preveč bahati. Psovke, ki si jih je pri klerikalni „Domovini“ prinčil, danes res nikomur več ne imponirajo. In o pravi žurnalistiki razumejo naši tiskarski učenci gotovo več, kakor cela tista „tarok-partija“, ki predstavlja dandanes „narodno stranko“ na Štajerskem. Ako imenuje Spindler našega urednika „pisača“, bi mi Spindlerja z isto pravico lahko imenovali „mazača“. Pa nočemo, nočemo ga razburiti, kajti drugače bi mi zakrivilili, da prične mož kakšne elegije pesmariti. . . .

Zopet poškodovanje drevja. Štrupeno hujškanje gotovih ljudi proti naprednemu okrajnemu zastopu v Ptujju je pač v prvi vrsti oih zločinov krivo, kateri kažejo grozno podivjanost. Poroča se nam, da se je zopet na cesti Hajdina-Sv. Lovrenc celo vrsto nasajenih mladih sadnih dreves uničilo. Istotako se je poškodovalo drevesa na cesti od Turniša do sv. Vida. Primanjkuje nam besed, da bi označili to falotsko počenjanje brezvestnih pobalinov. Človek, ki tak zločin izvrši, je pač vreden, da se mu prste odseka. Upamo, da se bode tudi zdaj zločinske lopove dobilo in pošteno kaznovalo. Sodnija je žalibog še vedno premilostna za te bandite. Vsakdo, kdor kaj o teh zločincih ve, naj to naznani. Ljudstvo pa opozarjamo zopet iz novega, naj varuje ta drevesa. Okrajni odbor ne more postaviti k vsakemu drevescu orožnika. Ljudstvo mora samo koristeti. Saj so vendar drevesa v ljudsko korist.

Župnik Ogrizek. To je namreč tisti mož, ki pelje s „Štajercem“ tožbo, katera se boče meseca decembra pred mariborskimi porotniki dokončala. — ta župnik Ogrizek torej tudi zdaj ne miruje. Mi razven poročila o zadnji sodnijski razpravi o tej zadevi niti besedice prinesli nismo. Vendar pa laže „Slov. Gospodar“, glasilo vseh politikujočih farjev, da „skušamo porotnike pridobiti.“ Obenem pripoveduje „Slov. Gospodar“ razne posamezne stvari iz te cele razprave. To je pravzaprav protipostavno! Mi

Ogrizeku in njegovemu ednakovrednemu listu ne bomo zdaj odgovarjali in tudi njegovih lažij ter njegovega zavijanja ne bomo popravljali. Odgovorili bomo Ogrizeku decembra meseca pred sodnijo, pred porotniki. Za ta dan naj se pobožni in nedolžni župnik pripravi, — gleda naj pa, da ne zbeži zopet iz sodnijske dvorane, ko pridemo mi s svojim dokazilom resnice naših trditve. Toliko Ogrizeku in „Slov. Gospodarju“ v odgovor. Torej — na svidenje pred poroto!

Vestni fajmošter je g. Žižek v Slov. Gradcu. 7. t. m. je umrl mojster Hummel. Pogreb bi se moral izvršiti 9. t. m. Ali to ni zgodilo, kajti ta dan se je vršil v sv. Nikolaju veliki lov, katerega se je moral župnik Žižek seveda udeležiti. Zato se je pogreb enostavno na drugi dan preložilo. Po našem mnenju je to sicer protipostavno in tudi precej nekričansko. Fajmoštru so mrtvi zajci več vredni nego mrtvi ljudje. Tudi za šolo se fajmošter v takih časih ni brigal. Isti dan bi se moral namreč na nemški šoli izvršiti verouk. Ali ker je bil župnik Žižek na lovu, so ostali otroci brez božjega nauka. Mi gotovo privoščimo župniku lovsko veselje, naj strelja v božjem imenu, naj strelja srne, zajce in makari tudi kozle, — ali najprve naj stori svojo dolžnost in v svojih prostih urah se naj zabava!

Napredna zmaga. Pretekli teden so se vršile občinske volitve v občini Običnik pri Misu na Dravi. Prvaški klerikalci so napeli vse moči, da bi zmagali. Ali posrečilo se jim ni. Napredni volilci so držali trdno skupaj in tako so zmagali na celi črti. Z veliko večino so bili izvoljeni sledeči napredni gospodje: Jak. Pernath, Jos. Flohr, O. Goll, S. Saga, Joh. Werdnig, Peter Raulen, P. Schirnik, Joh. Navodnik, Ferd. Podonik, Joh. Verhovnik, Fr. Pobernski. Županom je bil zopet vrli desedanji občinski predstojnik Joh. Werdnig izvoljen. Živeli napredni volilci!

Iz St. Ožbalta pri Breznu. V zadnji številki smo poročili o obsodbi prvaškega svinjarja M. Slemenšeka. Ob koncu svojega poročila smo rekli, da so „zdaj Ožbaltski prvaki izgubili svojega voditelja“. To opombo je treba popraviti. V St. Ožbaltu namreč sploh ni niti enega prvaka. Slemenšek je bil edini zagriženec, ni pa imel nobenega pristaša. Nasprotno, možje v St. Ožbaltu so od prvega pa do zadnjega naprednjaki in malo je tako naprednih in edinih krajev. Toliko bovi resnici na ljubi povedano! S Slemenšekom je šel prvi in zadnji ožbaltski prvak.

Italijansko zastavo razobesila je gospa Gellingsheim, soproga sodnijskega predstojnika na starem gradu v Kozjem. Neki kmetški fant je splezal gori in je italijansko zastavo snal. Prav je imel!

Bakljado priredilo so t. m. županu g. Martinu Puckl v Razvajnu. Čaščenemu g. Pucklu, kateri je bil vedno vrli naprednjak in veliki prijatelj ljudstva, kateri je pa tudi vedno vse svoje moči v občni baterji stavil, izražamo tudi mi svoje najpriskrnejše čestitke!

Ustrelil se je pri Radgoni železniški uradnik Obal iz Budimpešte.

Mrliča v vodi. Na levem bregu Drave v Sv. Petru pri Mariboru so našli mrliča okroglo 55 letne ženske, ki je imela, rano na vratu. Komisija je doznala, da se je izvršil samomor. — V Pesnici so našli pri mlinu g. Reispa moškega mrliča, ki je že 8—14 dni v vodi ležal. Oba mrliča sta neznanca.

Maladi tat. 17 letni hlapec Andrej Greifner v Ploderbergu je ukradel svojemu gospodarju 140 K in bil zato na 6 mesecev ječe obsojen.

Tatvina in poneverjenje. Svoj čas smo poročali, da so se vršile velike tatvine na škodo trgovca g. Kührarja v Mariboru. Tata sta bila trgovski pomočnik H. Rabnik in blagajničarka Ana Bregant. Ukradla sta blaga za okroglo 363 K. Poleg tega sta poneverila nekaj čez 3.300 K denarja. Obsojena sta bila: H. Rabnik na 18 mesecev, Ana Bregant pa na 13 mesecev ječe. Zanimivo je, da sta se hotela v kratkem poročiti.

Pazite na deco! 3 letni sinček g. Wedeniga v Konjicah prišel je pod poštni voz. Pridobil je težke poškodbe.

Dan brez mrliča. Na enem zadnjih dnevoj se je zgodil v Gradcu, ki šteje 150.000 prebivalec, redki slučaj, da ni nikdo umrl.

Slepar. Hlapec postiljona g. Feguša v Novički cerkvi v Haložah izvabil je s ponarejenim pis-mom od raznih trgovcev blaga, ter je potem pobegnil. Med drugim je tudi tukajšni trgovec g. L. Slavitsch oškodovan. Kdor kaj o sleparju ve, naj nam to nemudoma naznani.

Samomor. V hiralnici v Ptujju si je prerezal Franc Kozjak iz sv. Petra z britvijo vrat. Našli so ga že mrtvega.

Umri je v Ormožu g. dr. Omulec, odvetnik in okrajni načelnik. Pokojnik se je šele pred pol letom oženil. Bodi mu zemljica lahka!

Gospod „direktor“. V Mariboru so zaprli 38-letnega Maksa Staudinger. Mož se je delal povsod za „rudniškega direktorja in je v družbi svojega tovariša Janeza Wolf v zgornji Pulakavi in okolici sleparil. Izvabil je raznim ljudem precej denarja. Oba tička sta zdaj pod ključem.

Tatvina. V Možganjih ukradel je hlapec Anton Paitler svojemu gospodarju Bombeck in nekemu tovarišu denarja in vrednosti za 150 K. Potem je pobegnil.

Zaprli so v Mariboru natakario Marijo Megger iz Arnoldsteina (Koroško), katero zasleduje sodnija zaradi tatvine.

800 kron izgubil je na cesti iz Maribora v Prepolje kočar in šepar Tomaž Drevenšek.

Nesreča. Na lovu v sv. Jurju na Ščavnici imel je neki zdravnik nesrečo, da je ustrelil nekemu kmetu v oko. Vid je izgubljen.

Ogenj. Pogoreli sta v sv. Jurju na Ščavnici dve veliki kmetški hiši.

Požar. Na „Galgenbergu“ pri Celju je pogorela hiša posestnika Jorasa. Požar je napravil za 1.600 K škodo.

Iz Koroškega.

Tožba? Prvaški listi poročajo, da je prvaški občinski zastop v Selah pri Borovljah vložil proti uredniku „Štajerca“ g. Karl Linhartu tožbo zaradi žaljenja časti. Od strani sodnje se nas sicer doslej še ni obvestilo in torej tudi ne moremo reči, ali odgovarja to naznanilo prvaških listov resničnosti ne. Kajti dostikrat že se nam je s tožbami žugalo, katere so pa potem vedno v vodo padle. Tako n. p. se nam je žugalo, da nas bode pobožni dr. Brejc tožil, ko smo pisali, da kmetom kot advokat preveč računari. Ali do danes ni nič s to objubljeno tožbo, na katero smo se že grozno veselili. . . . Ne vemo torej, je-li nas slavni občinski odbor v Selah res tožil ali ne. Na vsak način pa pričakujemo hladno-krvno tožbo. Gospoda v Selah je lahko prepričana, da mi ne bomo pred sodnijo zbežali kakor klerikalni lopovi, ki najprve obreknjejo, potem pa ne prevzamejo odgovornosti za svoje delo. Pričakujemo torej odločitve z mirno vestjo in brez vascega strahu.

Iz Sel se nam piše: Prvak dirja od hiše do hiše. Šola se v nekaj dneh začne. Dušice lovi, osem let v en rog naj trobijo. Ne Korošci, kranjski divjaci naj postanejo. „Ti žena, en fajn šenkej dobiš, al tvojega otroka moraš dati v slovensko šolo!“ In res, otrok se trudi po dve uri daleč, dan za dnevom, osem let dolgo v slovensko šolo. In kaj se je naučil vprašate? Novega mav kaj! Osem let je prazno slamo mlátil! A otrok ne ostane vse življenje otrok, izrastle je postal je en fleten fant. Priden je, zastepen, kak se nese, bo n fajn žanir, si pravijo sosedi. Res ga pokličete k vojakom. Kako mu je tukaj vse neznamo. Začne se uk, on ne razume tovariš, čit' drugače govori. Oficir komandira, ali fant ne razume, se zasuče čit' narobe, dobi kaznen, vsa gr'ca dela mora popravljati. Kako hitro mine tovarišem čas, se šaljijo, so veseli, on jih ne zastopi, sedi kot trap med njimi. Kako strašno dolgo so tri leta! Ubogi fant! Solze mu stopijo v oči, arce ga od žalosti boli! Vse bi dal, kar kdo hoče, da bi se le smogel s temi fletnimi tovariši zmeniti! Kako hitro bi minila ta leta in kako dobro bi se mu godilo pri vojakih, če bi se le malo v tem neznanim jeziku zmeniti smogel! In kdo je njegove nesreče kriv? V slovenski šoli se v osemih letih ni smogel, kar mu bi bilo za življenje potrebno, nemškega jezika, naučiti. Mama so njegovo srečo za en fajn šenkej, za eno peat kafeja, prodala!

Sel. Piše se nam: Naš gospod fajmošter napravili so 'na fejt pridigo! Šlišali nismo božje besede, govorili so samo o kranjskih advokatih! Tako lepo so pravili od Brejca, da smo si mis-

Dober tek!

Zdravi želodec imamo in ne tišči nas v želodcu, nimamo več bolečin, odkar rabimo Fellerjeve odvajajoče Rhabarber-kroglice z zn. „Elsapillen“. Po čemo vam izkušnje, poskusite! — tudi, one uredijo odvajanje in pospešujejo prebavljanje. 6 škatlic franko 4 kron. Izdelovatelj in apotekar E. V. Feller, Stabič, Elsaplaz. št. 24, (Hrvatsko).

lihi, oni fajmošter niso, ampak Brejcov agent. Advokat vse zastoj napravi, tako so djali. Mlečna vprašajte, koliko en tak advokat košta! V občini račun pogledjte, koliko je advokatovo pismo, katero je čist za nič bilo, koštalo? 100 kron!! Je to zastoj? To nam kaže, da vi v božji hiši resnice niste govorili! Zdjaj vas kot našega dušnega pastirja vprašam, ali se sliši v božji hiši take posvetne in neresnične reči, ali božjo besedo v božji hiši oznanovati? „Vera peša“ sicer vpivjete, Kdo pa poslabša vero? ... Prave božje besede ne slišimo več v naši cerkvi, le govore, ki slišijo v oštariji ...

Sele. Piše se nam še: Zadnjo nedeljo Ivan enkrat ni pridigal o politiki zategadelj, ker se je že preveč vselil na tamburaski koncert, kate- terega je naročilo tamburasko društvo „Strel“ v Borovljah. Prišlo je dvanajst fantičov, samih takih, katerim je v Borovljah še prepovedano, gostilne obiskovati. Spitali so menda tako milo in lepo, da je fajmošter Mažija zagrabil in da sta plesala „srbsko mazurko“ Boštjan je pa kakor sem slišal aranžiral „Quadrillo“. Fletno je bilo že zdaj, na pustni torek bo pa menda še lepši Grafenauer hoče menda priti v Sele, tam bo obesil kravji zvonec okoli „kraha“ in bo plesal, Breje ga bo pa z harmoniko „begleitov“. Entre bo 10 vinarjev v korist „sloven- skega šolskega društva.“ Jaz bom zdaj začel špa- rati moje denarce do tistega časa, da bom imel priložnost ta „Kunstgenuss“ poslušati ...

Koženavtra. „Miru“ v zahvalo. Piše se nam:

„Obrekuj in psaj me. Saj je gladek pajpir! V gnojnici se kopleš Umazani „Mir“.

Podljubelski provizor „Smir — mira“ pristaja, Ti trosiš sovraštvo. Saj draž ga ne znaš.

To ne dela duhovnik. Ki mu gre za oltar. To bi delal le človek. Ki je skozin-koz — far.

Hortibol

Prvaški hujskači so namarevali pretekle ne- deljo v Furnitzu veliki dirindaj „napraviti“. Seveda so mislili, da bodoje kranjski sokoliki pomagali. Ali prišlo je okroglo 500 naprednih meč, ki so onemogočili vsako izzivanje. Prvaške zastave so se odstranile. Koliko časa bude to hujskanje kranjskih rogoviležev po Koroškem še trajalo? Dokler ne bodoje Korošci z veliko metljo to pri- vandrano nesnago pomedli!

Lepi kulturonosci. Štiri prvaški zagrizenci, m. nj. seveda tudi en duhovnik, namazali so na gori sv. Magdalene pri Celovcu knjigo za tujce in prislepārili imena nemških poslancev. Res- castno za te ljudi, častno zlasti za duhovnika- pobalina!

Grebince (Griffen). Piše se nam: Prvaška „posojilnica in hranilnica“ v Velikoven, na ka- tere čelu stoji hujskajoči kaplan Dobrouč, naku- pil je v Grebinju s pomočjo Joh. Nedveda p. dom. Golle, kateri pač misli, da se ga bude en- krat v sv. Cirilom in Metodom kot slovenskega svetnika častilo, neko polomnjeno gostilno. Namen je bil ta, da se vsi stvari v dosej napred- nem trgu lokal za prvaško hujskarijo in da se uresniči „narodno štaccno“, s katero bi se potem vse napredne trgovce požrlo. Seveda niso Grebinjčani to kar tiho sprejeli. Občinski zas- top je sklenil, naprositi okrajno glavarstvo, da naj ne podeli koncesije za to propadlo krčmo. Ali „posojilnica“ se ne briga dosti za postave. Zato je pričela izvrševati s preje omenjenim Golletem in na ime prodajalca gostil- niško obrt, brez da bi se ozirala na § 18 obrt- ne postave. Tega bi tudi storiti ne mogla, kajti posojilnica glasom svojih pravil ne sme imeti gostilne. Občinski zastop je to tudi gla- varstvu naznanil. Ali glavarstvo je pustilo teden za tednom preteči, brez da bi kaj storilo. Valed tega je črnuhom greben zrastle. Mesto da bi se natihoma veselili svoje nepostavne gostilne, pri- čeli so v „Smiru“ čez napredne može psovati in se snoparski način lagati. In vpili so, da so napredni može „blamirani“. Potem se je hotel še neki drugi švindelj izvršiti: posojilnica je hotela namreč s koncesijo pro-

dajalec naprej delati. Tudi proti temu so se napredni može v občini odločno v bran postavili in opozarjali zlasti na jasno postavo. Končno je oblast to sprevidla in je **zaprla na- rodni dom**, dokler se stvar s koncesijo ne reši. To koncesijo hoče zdaj najemnik gostilne do- biti, ker jo lastnica (posojilnica) ne sme imeti. Tako se hoče postavo prezirati. Za zdaj pa je gostilna v „narodnem domu“ zaprta in najemnik vsled nepostavnega ravnanja posoj- ilnice težko oškodovan. Oj vi prvaški modrijani, kdo pa je zdaj blaznjčan? Gotovo ne tisti, ki se potegujejo za postavo. Pač pa tisti od Kranjcev nabujskani politikastri, ki hočejo tudi v Grebi- nju narodni prepaj in prvaško gonjo udomačiti. To so v prvi vrsti hujskajoči kaplani iz Velikov- ca. Kaj imajo ti v Grebinju iskati? Ali je njih mesto v cerkvi ali v oštariji? Ali je duhovniški poklic, da se skuša v bogemu obrtniku na deželi zadnji griljež kruha iz ust potegniti? To je vendar namen mešane trgovine v „narodnem domu“. Prvaški duhovniki so podobni judom, ki hočejo tudi vedno vse v svojo malho spraviti. Ljudstvo postaja pri takemu postopanju seveda revno in ubožno. „Narodni dom“ bude prinesel Grebinjčanom nekaj, kar doslej niso imeli: na- rodno stni prepaj in boj, sovraštvo in laž, nasprotje med kmeti in tržani! To hočejo prv- aki doseči. Ali napredni Grebinjčani se bodoje branili z vsemi močmi, pa naj se združi s prv- aki tudi sam vrag! Kmetje in tržani, bodimo edini Korošci, da nam kranjska hujskarija ne škoduje!

Kmeti dobrotnik. 21. p. m. umrl je na gradu Frauenstein pri St. Vidu na Glanu grof Abensberg-Traun. Zapustil je polovico svojega velikega premoženja kmetom na Koroškem. De- loma se bude dala zapuščinska svota v sklad za ujme, deloma pa se bude porabila za pospeše- vanje kmetjskih združenj, za brezobrestna posojila, za zgradbo delavskih hiš, za nakup kmetijskih mašin in za rešitev vprašanja kmetijskih poslov. Naj bi pokojni dobrotnik koroških kmetov mirno ped zeleno grudo počival!

Ponarejeni denar razpečevajo neki zlikovci v Beljaku. Torej pozor!

Nečloveški čin. Neznani lopov je v beljaški okoličici izvalil 7 letno hčerko nekega železni- čarja v koruzno polje in jo je pozilil. Napravilo se je naznanilo.

Z vrelo vodo polila se je 4 letna hčerka zahonskih Schober v Breiteneggu. Otrok je dobil take rane, da je v kljub zdravniški pomoči kmalu umrl.

Samomor. Zaradi družinskih prepjrov se je hotela 23 letna hčerka posestnika Bartl pri Strassburgu obesiti: rešili so jo pravočasno. Drugi dan: zjutraj pa si je prerezala vrat in je izkrvavela.

Uboj. V Lendorfu so se delavci stepli. De- lavec J. Pertonjel iz Kranjskega je bil pri temu zaboden in tako težko ranjen, da je takoj umrl.

Veliki požar. V sv. Jurju pri Beljaku se je zgodil veliki požar, ki je v kratkem času vpe- pelil štiri hiš in troje gospodarskih posopij. Več požarnih bramb je preprečilo razširjenje požara na cerkev in druge hiše.

Roparski umor. Na poti proti domu napadli so neznani zločinci posestnika Weissmanna iz Himmelberga, ga oropali in mu prizadeli z nožmi tako težke poškodbe, da je drugi dan umrl. Rop- arskih morilcev še nimajo.

Po svetu. Na vislice obsojen je bil v Rovignu maši- nist Ivan Ivančič, ki je svojo ljubico z nožem umoril.

Nesreča na morju. V Singapuru sta trčila dva parnika: eden se je takoj potopil. Utunilo je 13 čbarjev in 88 mornarjev. Mnogo oseb so v vodi morskii volkovi napadli.

Veliki potres se je zgodil zopet v zahodni Indiji. Mnogo vasi je uničenih, stotero oseb ubitih. Škoda je velikanska.

Rudarska smrt. V rudniku Cherry (Illinois) Sev. Amerika so se vneli plini. Vsa jama je bila nakrat v plamenih. Rešitev je nemogoča. Pra- vijo, da je prišlo 480 rudarjev ob življenju. 5 ur po razstrelbi so potegnili 12 mrličov na dan. Strokovnjaki pravijo, da ni upati, da bi bili v jami zaprti rudarji še živi. Največ ponesrečenih

knapov je iz Avstrijskega in iz Italije. K tej ve- likanski rudarski nesreči se še poroča: Takoj po razstrelbi so potegnili 24 rudarjev na dan; nekateri od njih so se takoj udeležili rešilnega dela. 12 teh pridnih knapov se je peljalo nazaj v jamo. Komaj pa je bil „ferderkorb“ na šah- tovem „zolu“, ko je že prišel signal, da ga naj gori potegnejo. Storilo se je to. A ko je prišel „ferderkorb“ zopet na dan, našli so v njem 12 knapov sežganih in mrtvih. Ogenj je bil že v šahtu in vsako rešilno delo se je moralo osta- viti. 16 t. m. se je čulo iz jame še daljne glasove: zasuti rudarji so streljali, da bi se jih čulo. Pri šahtu so se zgodili pretresljivi prizori. Več kot 1000 otrok izgubilo je svoje reditelje. Več žen je zblaznelo. Nobene hiše ni v Cherryju, ki ne bi imela mrliča.

Kdor hoče na naše inzerate odgovor, naj priloži vprašalnemu pismu retur-marko. Brez marke ne pošiljamo odgovora.

Loterijske številke.

Gradec, dne 13. novembra: 30, 66, 24, 70, 17.
Trst, dne 6. novembra: 70, 68, 3, 80, 72.

Zahvala.

Jaz podpisani bil sem pri zavarovalni družbi Franco-Hongroise potom generalne agenture v Gradu do 1. oktobra 1909 zavarovan. Dne 20. oktobra 1909 pogoreli so mi moji objekti. Vkljub temu, da nisem posedoval druge police in nisem niti ene premije plačal, dobil sem od zgorajšne družbe mojo škodo popolnoma poplača- no. Valed tega si usojam tej družbi svojo uljudno zahvalo za njeno dobroto izraziti.

Tibolci, 10. novembra 1909.

Joh. Kristanič
priča, Mat. Korper
Georg Krainc
priča.

Karl Kasper

trgovina zmešanim blagom in zaloga smodnika
PTUJ

priporoča svojo bogato zalogo špacerijskega blaga, nadalje smodnika za lov in razstrelbe, cindžnere ter predmete municije za lov kakor patrone, kapseljne, šrot itd., nadalje glavno svojo zalogo v umetnem gnoju za travnike, njive in vinograde i. s. Tomažova moka, kajnit, kalijeva sol itd., nadalje krmilna slama prešana, razfiabast in bakromi vitrijol itd. po najnižjih cenah.

Puške!

Lancaster od K 26—, flobert-puške od K 8-50, pištole od K 2, samokresi od 5—, Popravljanje po ceni.
Genik s silkami franko.
F. Dušek, Opočno
št. 104 z. d. Staatsbahn, Böhmen.

Čudež industrije!

Valed velikega sklepa oddajam po smeino niski ceni samo 698
K 4-60
eno krasno, tanko ameriškansko zlato-duble švicar- sko lepou uro, ki se ne da razločiti od pravega 14 karatskega zlata, s 36 urnim antimagnetnim anker-kolesjem, s sekundnim kazalcem 3 letna garancija s fino po- 1 kom. K 4.60 zlaženo veritico vred 3 kom. K 12.90
Natančno sata v nikelinu ali gloria srebru lepo gravirano pokrrovje 1 kom. K 3.45 * posebrečno veritico 2 kom. K 6.50
Brez risike! Izmjenjava dovoljena ali denar nazaj! Pošilja se po povzetju ali naprejplačilu svote. Il. ceniki zastoj in franko.
E. Holzer, Krakova, Stradom 1826.